

**MINISTERE DE LA REGION DE  
BRUXELLES-CAPITALE**

**ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA  
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE  
INSCRIVANT SUR LA LISTE DE  
SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE  
CERTAINES PARTIES DES IMMEUBLES  
SIS AVENUE DES TAILLIS 7, 9, 11-13 ET  
15 A WATERMAEL-BOITSFORT.**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 §6 et 8;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 3 octobre 1996 entamant la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme ensemble des façades et toitures des immeubles sis avenue des Taillis 7, 9, 11-13 et 15 à Watermael-Boitsfort ainsi que le portique d'entrée et la rampe d'escalier en bois menant à la porte d'entrée du n°11-13;

Considérant que les propriétaires n'ont pas émis d'observation dans le délai prévu par l'article 7 §5 de l'ordonnance du 4 mars 1993;

Sur la proposition du Ministre-Président chargé des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

**MINISTERIE VAN HET BRUSSELS  
HOOFDSTEDELIJK GEWEST**

**BESLUIT VAN DE BRUSSELSE  
HOOFDSTEDELIJKE REGERING TOT  
INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS  
GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN VAN  
DE PANDEN GELEGEN HAKHOUTLAAN  
7, 9, 11-13 EN 15 TE WATERMAAL-  
BOSVOORDE.**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op artikelen 7 §6 en 8;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 6 april 1995 houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als geheel van de gevels en bedaking van de panden gelegen Hakhoutenlaan 7, 9, 11-13 en 15 te Watermaal-Bosvoorde evenals van het toegengeshek en de houten trapleuning die naar de ingang van nr. 11-13 leidt;

Overwegende dat de eigenaars geen opmerking hebben kenbaar gemaakt binnen de termijn opgelegd in artikel 7 § 5 van de ordonnantie van 4 maart 1993;

Op de voordracht van de Minister-Voorzitter belast met Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

**ARRETE :**

**BESLUIT :**

**Article 1er** - Sont inscrites sur la liste de sauvegarde comme ensemble les façades et toitures des immeubles sis avenue des Taillis 7, 9, 11-13 et 15 à Watermael-Boitsfort ainsi que le portique d'entrée et la rampe d'escalier en bois menant à la porte d'entrée du n°11-13, connus au cadastre de Watermael-Boitsfort, 1ère division, section D, 2ème feuille, parcelles n° 59x, 59k, 59t, 59s, 59w en raison de leur intérêt artistique et historique, précisé dans l'annexe I au présent arrêté.  
La délimitation de l'ensemble est repris sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

**Art. 2** - Le ministre qui a les monuments et sites dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 05.02.1998

Par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

**Artikel 1** - Wordt ingeschreven op de bewaarlijst als geheel van de gevels en bedaking van de panden gelegen Hakhouten 7, 9, 11-13 en 15 te Watermaal-Bosvoorde evenals van het toegangshek en de houten trapleuning die naar de ingang van nr. 11-13 leidt, bekend ten kadaster te Watermaal-Bosvoorde, 1ste afdeling, sectie D, 2de blad, percelen nrs 59x, 59k, 59t, 59s, 59w, wegens hun historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in bijlage I gevoegd bij dit besluit.  
De afbakening van het geheel wordt aangeduid op het plan in bijlage II bij dit besluit.

**Art. 2** - De minister bevoegd voor de monumenten en landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 05.02.1998.

Door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE

Die cerimiee conforme Voor een sluitend verklarend afschrift

Nadine SOUGNÉ

RHD - Kanselierie

RBC - Chancellerie

**ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DES IMMEUBLES SIS AVENUE DES TAILLIS 7, 9, 11-13 ET 15 A WATERMAEL-BOITSFORT.**

**Réf. cadastrale : 1ère division, section D, 2ème feuille, parcelles n°s 59x, 59k, 59t, 59s, 59w**

**Description sommaire**

Situées le long du chemin de fer, en face de la gare de Watermael, ces deux imposantes villas, regroupant cinq habitations furent construites en 1899 sur les plans de l'artiste-peintre William Jelley dans un style Art Nouveau.

Imbrication de volumes sous toitures combinées; de trois niveaux et deux travées pour les n° 7 et 9 et de trois niveaux et trois travées pour les n° 11-13 et 15.

Sur un haut soubassement en pierre percé de baies cintrées, bel étage en briques rouges séparé des étages cimentés par une frise en carreaux de céramique.

Les n° 7 et 9 forment un ensemble de deux maisons symétriques et jumelées sous bâtière. L'entrée latérale est précédée d'un escalier. Le bel étage est éclairé par une large baie rectangulaire précédée d'une loggia ouverte en bois travaillé dans le style Art Nouveau, surmontée à l'étage d'un balcon de même style devant une porte fenêtre cintrée. Un arc en briques formant arc brisé repose sur une imposte en pierre bleue; il est repris pour la baie supérieure précédée d'un balconnet au garde-corps en bois.

Les n° 11-13 et 15, en double corps, reprennent un dispositif identique aux n° 7 et 9, excepté pour la travée centrale éclairée par des triplets de baies aux deux premiers niveaux et par une baie en bandeau au dernier niveau reposant sur une allège décorée de sgraffites au motif floral. Ancres décoratives et corniches débordantes en bois sur des corbeaux. Une tourelle, en briques rouges, se rattache à chaque ensemble; la première surmontée, à l'origine, de créneaux et la seconde sous une toiture cônique.

Il est à remarquer, au n°11-13, un beau portique en bois au motif d'éventail surmonté d'un élément en fer forgé "en coup de fouet" ainsi que la rampe d'escalier en bois menant à la porte d'entrée

**Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier.**

**Intérêts historique et artistique**

William Jelley (Guillaume Emile Victor né le 16 octobre 1856), artiste-peintre, sculpteur, poète et architecte emprunta le prénom de son grand-père (celui-ci était menuisier), William, pour signer ses plans d'architecture.

Homme dynamique et artiste complet, Jelley, joue un rôle important dans les cercles d'art à la fin du 19ème siècle; il créera le groupe "Pour l'art". Pieter Braecke, Adolphe Hamesse, Paul Hankar, ... y adhéreront.

Plus tard, il sera l'acteur principal de "l'Effort", du cercle d'art "Les indépendants" ainsi que de l'"Atelier Libre Labor"; organisateur d'expositions, il viendra en aide aux artistes n'ayant pas les moyens d'exercer leur art.

Son architecture est particulière, empruntant le thème du cottage, largement influencé par l'Art Nouveau, il y mit sa touche personnelle que l'on retrouve dans ses différentes constructions comme à l'avenue des Saisons, 93 à Ixelles ou rue Van Campenhout, 27 ou rue Charles Quint, 120 dans le quartier des squares. Sa caractéristique principale se traduit par un arc brisé en briques surmontant des baies cintrées. La polychromie de ses façades (briques rouges et cimentage) ainsi que l'ornementation et l'utilisation de sgraffites se retrouvent sur tous ses plans.

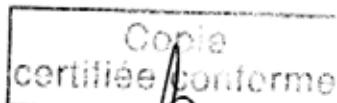
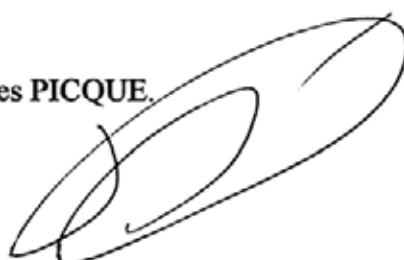
Jelley accentue la décoration et met un soin particulier à la façade même alors que le plan est encore typique des maisons bourgeoises du 19ème siècle.

Ces villas sont le témoignage d'une époque où la commune de Watermael-Boitsfort était prisée par la bourgeoisie pour y construire de belles demeures leur servant de lieux de villégiature à la fin du siècle passé.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 05.02.1998.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et des Monuments et Sites,

Charles PICQUE.



NADINE BOUGNÉ  
CHANCELLERIE

**BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE  
REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT  
INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS GEHEEL VAN BEPAALDE DELEN  
VAN DE PANDEN, GELEGEN HAKHOUTLAAN 7, 9, 11-13 EN 15 TE  
WATERMAAL-BOSVOORDE**

Kadastrale gegevens : 1ste afdeling, sectie D, 2de blad, percelen nrs x59, k59, t59, s59, w59

**Beknopte beschrijving**

Deze twee imposante villa's in art-nouveaustijl langs de spoorlijn die samen vijf woningen huisvesten, werden opgetrokken in 1899 naar ontwerpen van de kunstschilder Guillaume Emile Victor Jelley.

De panden zijn opgevat als in elkaar grijpende volumes onder een gecombineerde bedaking met drie bouwlagen en twee traveeën (nrs 7 en 9) en drie bouwlagen en drie traveeën (nrs 11-13 en 15).

Op een verhoogde stenen sokkel met rondbogige souterrainvensters rust de bel-etage in rode baksteen, van de verdieping gescheiden door een fries van keramieken tegels.

Nrs 7 en 9 vormen een ensemble van twee symmetrische gekoppelde huizen onder zadeldak. Een trap leidt naar de zijgang. De bel-etage wordt verlicht door een brede rechthoekige muuropening die voorafgegaan wordt door een opengewerkte houten loggia in art-nouveaustijl met een bekronend balkon in dezelfde stijl. Dit balkon is toegankelijk via een rondbogig deurvenster dat omlijst wordt door een bakstenen spitsboog met arduinen imposten. Een gelijkaardige boog omvat de bovenste muuropening die voorafgegaan wordt door een klein balkon met houten leuning.

Nrs 11-13 en 15 vormen een dubbelhuis met identieke gevelopstand, behalve wat de centrale travee betreft die verlicht wordt door drielichten in de eerste twee bouwlagen en op de laatste verdieping door een langwerpige muuropening voorzien van sgraffiti met florale motieven op de borstwering.

De gevel wordt verder gedecoreerd met sierankers en brede houten kroonlijsten op kraagstenen. Elk ensemble bezit bovendien een torentje in rode baksteen; het eerste eindigt oorspronkelijk op kantelen, het tweede op een kegelvormige spits.

Nr. 11-13 bezit bovendien een opmerkelijk fraai houten toegangshek met waaiermotief, bekroond door een element in sierijzer met zweepslagmotief, en een mooie houten trapleuning die naar de ingang leidt.

**Waarde van het goed volgens de maatstaven vastgesteld in artikel 2, 1° van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed**

**Historische en artistieke waarde**

De kunstschilder, beeldhouwer, dichter en architect William Jelley (Guillaume Emile Victor geboren op 16 oktober 1856) gebruikte de voornaam van zijn grootvader (een timmerman), William, om zijn bouwplannen te tekenen.

Deze dynamische, alzijdige kunstenaar zou een belangrijke rol spelen in de kunstverenigingen op het einde van de 19de eeuw ; zo stichtte hij de groep " Pour l'art " waarbij onder meer Pieter Braecke, Adophe Hamesse en Paul Hankar zich aansloten.

Later werd hij de spilfiguur van " l'Effort ", van de kunstkring " Les indépendants " en ook van " Atelier Libre Labor ". Verder organiseerde hij tentoonstellingen waarvan de opbrengst bestemd was voor hulpbehoevende kunstenaars.

Zijn architectuur neemt een bijzondere plaats in in de bouwgeschiedenis. Het thema van de cottage, grotendeels beïnvloed door de art nouveau, kreeg een persoonlijke toets die men ook kan terugvinden in andere constructies van zijn hand zoals de panden in de Jaargetijdenlaan, 93 in Elsene, de Van Campenhoutstraat 27 of nog, de Keizer Karelstraat 120 in Brussel-Uitbreiding (Squareswijk). Een steeds terugkerend motief was de bakstenen spitsboog ter bekroning van rondbogige muuropeningen. De polychromie van de gevels (rode baksteen en cementering), de ornamentatie en het gebruik van sgraffiti zijn op al zijn plannen aanwezig. Jolley legde de klemtoon op de decoratie en besteedde veel aandacht aan de gevel, daar waar de ruimtelijke indeling nog die van de 19de-eeuwse burgerwoning volgde.

Deze villa's vormen de getuigen van een periode waarin de gemeente Watermaal-Bosvoorde hooglijk gewaardeerd werd door de burgerij die er buitenverblijven liet optrekken op het einde van de vorige eeuw.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van **05.02.1998**.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en Minister van Plaatselijke Besturen, Tewerkstelling, Huisvesting en Monumenten en Landschappen

Charles PICQUE.

VOOR EENSLUIDEND  
VERKLAARD AFSCHRIFT

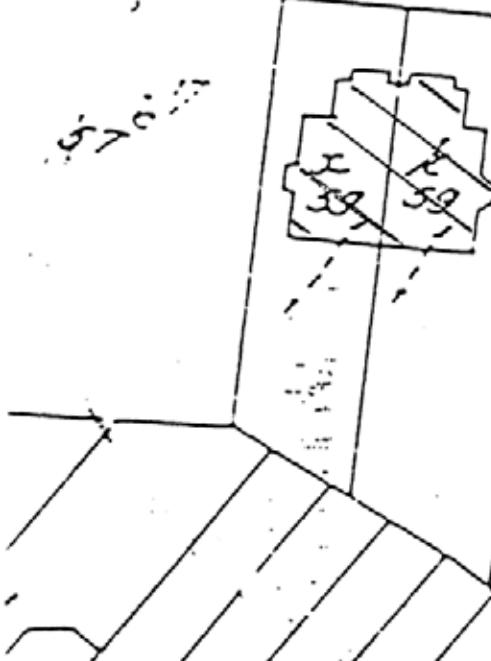
NADINE SOUGNÉ  
KANSELARIJ

ANNEXE II A L' ARRETE DU  
GOUVERNEMENT DE LA REGION DE  
BRUXELLES-CAPITALE INSCRIVANT  
SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME  
ENSEMBLE CERTAINES PARTIES DES  
IMMEUBLES SIS AVENUE DES TAILLIS  
7, 9, 11-13 ET 15 A WATERMAEL-  
BOITSFORT.

**DELIMITATION DE L'ENSEMBLE**

// Objet de la sauvegarde  
Het voorwerp van de bewaring

; - ues



Vu pour être annexé à l'arrêté du  
**05.02.1998**

Le Ministre-Président du Gouvernement de la  
Région de Bruxelles-Capitale et Ministre des  
Pouvoirs locaux, de l'Emploi, du Logement et  
des Monuments et Sites,  
conforme Voor eenstuidend verklaard afschrift

Nadine SOUGNÉ

Chancellerie  
V.9511

RUD - Kanselarij

BIJLAGE II BIJ HET BESLUIT VAN DE  
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE  
REGERING TOT INSCHRIJVING OP DE  
BEWAARLIJST ALS GEHEEL VAN  
BEPAAALDE DELEN VAN DE PANDEN  
GELEGEN HAKHOUTLAAN 7, 9, 11-13 EN  
15 TE WATERMAAL-BOSVOORDE.

**AFBAKENING VAN HET GEHEEL**

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van  
**05.02.1998**

De Minister-Voorzitter van de Brusselse  
Hoofdstedelijke Regering en Minister van  
Plaatselijke Besturen, Terwerkstelling,  
Huisvesting en Monumenten en Landschappen,

Charles PICQUE